

Forslag

til

Lov om terapiassistenter.

Fremsat den 6. marts 1968 af *indenrigsministeren*.

Kapitel I.

Autorisation.

§ 1. Ved udtrykket terapiassistent forstås i denne lov ergoterapeut (tidligere benævnt beskæftigelsesterapeut) og fysioterapeut.

Stk. 2. Autorisation som ergoterapeut eller fysioterapeut meddeles af indenrigsministeren eller den, han bemyndiger dertil.

Stk. 3. Ret til at få autorisation har enhver, der har bestået eksamen inden for det pågældende fagområde ved en terapiassistentsskole, der er godkendt af indenrigsministeren.

Stk. 4. Der kan endvidere meddeles autorisation til personer, der i udlandet har gennemgået en uddannelse som indenrigsministeren finder at kunne ligestille med den i stk. 3 nævnte uddannelse.

Stk. 5. I særlige tilfælde kan indenrigsministeren i autorisationen fastsætte begrænsninger i den pågældendes udøvelse af virksomhed som terapiassistent.

Stk. 6. Autorisation kan dog ikke meddeles den, der må antages at være farlig for sine medmennesker under udøvelse af virksomhed som terapiassistent enten på grund af legemlige mangler eller på grund af varig eller med mellemrum indtrædende mangelfuld sjælstilstand, hvad enten denne skyldes sygdom, anden svækkelse eller misbrug af alkohol, lægemidler o. lign., eller på grund af udvist grov uduelighed. Autorisation kan endvidere nægtes under de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2 nævnte omstændigheder.

Stk. 7. Forinden autorisation meddeles, afgiver vedkommende en skriftlig forsik-

Indenrigsmin. 5. kt. j. nr. 47⁶⁶/1966.

ring om samvittighedsfuldt at ville opfylde sine pligter som terapiassistent.

Stk. 8. Indenrigsministeren godkender terapiassistenteskoler og uddannelsessteder i praktik og kan fastsætte nærmere bestemmelser om uddannelsen.

§ 2. Indenrigsministeren foranlediger, at der føres en fortegnelse over de meddelte autorisationer.

§ 3. Er autorisation som terapiassistent her i landet givet på grundlag af autorisation i andet nordisk land, kan indenrigsministeren fratage vedkommende autorisationen, dersom autorisationen i vedkommende nordiske land bliver frataget ham eller på anden måde taber sin gyldighed.

§ 4. En terapiassistent kan over for sundhedsstyrelsen fraskrive sig retten til at udøve virksomhed som terapiassistent for tid eller indtil videre. Retten genindtræder, når en fastsat tidsfrist for fraskrivelsen er udløbet og kan i øvrigt — også inden for en fastsat tidsfrist — generhverves efter derom til indenrigsministeren indgivet ansøgning, såfremt de omstændigheder, der begrundede fraskrivelsen ikke længere findes at være til stede.

Stk. 2. Afslår indenrigsministeren en ansøgning om generhvervelse af retten til at udøve virksomhed som terapiassistent, kan ansøgeren forlange afgørelsen indbragt for domstolene, såfremt der er forløbet mindst et år efter, at den pågældende har fraskrevet sig retten, eller efter, at generhvervelse senest er nægtet ham ved dom. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen til

at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Stk. 3. Begæring i henhold til stk. 2 skal fremsættes over for indenrigsministeren inden 3 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Indenrigsministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

§ 5. Når en terapiassistent fratages retten til at udøve virksomhed som terapiassistent, eller over for sundhedsstyrelsen for tid eller indtil videre fraskriver sig retten til at udøve en sådan virksomhed, fortaber han samtidig sin autorisation.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen udsteder bekendtgørelse, når en terapiassistent fortaber sin autorisation.

Kapitel II.

Rettigheder og pligter.

§ 6. Kun personer, der er autoriserede som ergoterapeut eller fysioterapeut må anvende disse betegnelser eller betegnelsen terapiassistent.

§ 7. En terapiassistent er under udøvelsen af sin gerning forpligtet til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

Stk. 2. En terapiassistent må kun foretage sygebehandling ifølge lægeordination og er forpligtet til stedse nøje at rette sig efter lægens anvisninger.

§ 8. En terapiassistent er under ansvar efter borgerlig straffelov § 263, stk. 2, jfr. § 275, forpligtet til ikke at røbe privatlivet tilhørende hemmeligheder, der er kommet til hans kundskab under udøvelsen af hans virksomhed, medmindre han er forpligtet til at udtale sig eller handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

§ 9. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler for terapiassistenter's virksomhedsudøvelse.

Kapitel III.

Tilsyn.

§ 10. Terapiassistenter er undergivet tilsyn af sundhedsstyrelsen, jfr. lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

Stk. 2. Terapiassistenter er forpligtet til på begæring af tilsynsmyndigheden at afgive alle oplysninger, der er fornødne til gennemførelse af tilsynet.

Kapitel IV.

Strafbestemmelser.

§ 11. En terapiassistent, der gør sig skyldig i grovere eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i udøvelsen af sit kald, straffes med bøde eller hæfte.

§ 12. Overtrædelse af § 6, § 7, stk. 2 og § 10, stk. 2, straffes med bøde.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Kapitel V.

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser.

§ 13. Loven træder i kraft den

Stk. 2. Autorisationer som ergoterapeut eller fysioterapeut, som før lovens ikrafttræden er meddelt af Den almindelige danske Lægeforening, sidestilles med autorisationer meddelt i henhold til § 1.

§ 14. Loven gælder ikke for Færøerne, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for øerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget går ud på at indføre en offentlig autorisationsordning for personer, der har bestået eksamen ved en af de af indenrigsministeren godkendte terapiassistentskoler, herunder har gennemgået den foreskrevne praktiske uddannelse. Endvidere kan autorisation meddeles personer, der i udlandet har gennemgået en uddannelse, der kan sidestilles hermed. Der er også mulighed for at fastsætte begrænsninger i en autorisation. De hidtil af Den almindelige danske Lægeforening meddelte autorisationer til ergoterapeuter (tidligere beskæftigelsesterapeuter) og fysioterapeuter sidestilles ganske med de foreslåede offentlige autorisationer.

I lovforslagets kapitel I indeholdes betingelserne for at opnå autorisation som ergo- eller fysioterapeut og reglerne om fratagelse af autorisation. I kapitel II findes regler om terapiassistenteres rettigheder og pligter. Det foreslås her, at kun autoriserede terapiassistenter må betegne sig som henholdsvis ergoterapeut, fysioterapeut eller terapiassistent. Tilsynsregler findes i kapitel III og strafferegler i kapitel IV.

Terapiassistenternes virksomhed har hidtil hvilet på autorisation meddelt af det af Den almindelige danske Lægeforening nedsatte terapiassistentudvalg. Udvalget er nedsat i henhold til en af foreningens repræsentantskab vedtaget ordning med hensyn til autorisation af terapiassistenter af 1952.

Efter denne ordning er autorisation blevet meddelt ergoterapeuter og fysioterapeuter, der har gennemgået uddannelse på en af lægeforeningen anerkendt skole eller kursus. Bestemmelserne herom findes i de af lægeforeningens hovedbestyrelse udsendte regler for de af Den almindelige danske Lægeforening anerkendte kurser i fysioterapi (1960) og foreløbig ordning med hensyn til autorisation af ergoterapeuter (1953).

Endelig er der gennem lægeforeningen udfærdiget regler for ergoterapeuter og fysioterapeuter, herunder tillige regler for de autoriserede ergo- og fysioterapeuters annoncering.

Lov nr. 182 af 23. juni 1932 om sundhedsvæsenets centralstyrelse indeholder i §§ 4 og 5 bestemmelser om sundhedsstyrelsens tilsyn med bl. a. terapiassistenternes virksomhed. Endvidere indeholder lov nr. 87 af 21. april 1914 om embedslægevæsenets ordning i § 3 hjemmel for embedslægerne til at ud-

gøre mellemløbet mellem sundhedsstyrelsen og bl. a. terapiassistenter.

Medens der på andre områder inden for sundhedsvæsenet findes detaljerede lovbestemmelser om udøvelsen af specialiserede erhverv som læge, tandlæge, sygeplejerske, jordemoder m. v., har man således hidtil savnet regler om terapiassistenternes virksomhed. Det hermed fremsatte lovforslag bygger videre på de foranævnte i loven om sundhedsvæsenets centralstyrelse og loven om embedslægevæsenet indeholdte bestemmelser og følger i øvrigt i hovedtræk principperne i lægeloven, loven om sygeplejersker og loven om jordemødre; dog har man f. eks. ikke ment at burde forbeholde selve virksomheden som terapiassistent for de autoriserede terapiassistenter.

Efter en opgørelse foretaget pr. 1. januar 1967 er der ca. 2.100 autoriserede fysioterapeuter og ca. 330 autoriserede ergoterapeuter i virksomhed.

Der findes for tiden følgende terapiassistent-skoler: Teilmanns kursus (skolen for fysioterapeuter i København), skolen for ergoterapeuter i København, institut ved Århus universitet for terapiassistenter, skolen for terapiassistenter i Holstebro og Skodsborg Badesanatorium (skole for fysioterapeuter).

Den almindelige danske Lægeforening har imidlertid meddelt, at foreningen ønsker at blive fritaget for sin medvirken ved autorisation af terapiassistenter, idet foreningen finder, at meddelelser af autorisation såvel som godkendelse af uddannelsesplaner og tilsyn med terapiassistenter må være en offentlig opgave. Foreningen har herved også lagt vægt på, at alle terapiassistent-skolerne, bortset fra Skodsborg Badesanatorium, står under indenrigsministeriets tilsyn, og at indenrigsministeriet dækker samtlige udgifter ved skolernes drift. Indenrigsministeriet forhandler for tiden med bestyrelsen for Skodsborg Badesanatorium om godkendelse af uddannelsen på denne skole.

Den hidtil gældende autorisationsordning har for fysioterapeuternes vedkommende eksisteret siden 1914 og for ergoterapeuternes vedkommende siden 1953.

Det findes derfor rimeligt nu at indføre en offentlig autorisationsordning til afløsning af den hidtidige ordning. Autorisationsbeviset er dokumentation for, at vedkommende opfylder de krav, som

samfundet stiller til en fuldt uddannet terapiassistent, og beviset kan således — som hidtil det af lægeforeningen meddelte bevis — tjene som betryggelse for offentlige myndigheder og andre, der beskæftiger terapiassistenter og for personer, som terapiassistenten i sin virksomhed kommer i kontakt med. Det bemærkes herved, at der f. eks. er ca. 620 privatpraktiserende fysioterapeuter (1964).

Et her i landet udstedt autorisationsbevis vil have praktisk betydning for terapiassistenter, der søger beskæftigelse ved deres fag i udlandet. Der bør i øvrigt særlig lægges vægt på at opnå overensstemmelse med de i Finland, Norge og Sverige gældende ordninger for så vidt angår fysioterapeuter. I de nævnte lande er indført en offentlig autorisationsordning for fysioterapeuter. Ved gennemførelsen af nærværende lov muliggøres en ordning mellem de nævnte nordiske lande og Danmark, hvorefter autorisation som fysioterapeut i et af disse uden videre eller efter begæring i hvert enkelt tilfælde giver ret til at opnå autorisation i de andre lande. Der har allerede i et stykke tid været ført forberedende forhandlinger mellem de nordiske lande om fællesnordisk arbejdsmarked for fysioterapeuter. Noget lignende vil formentlig senere kunne tænkes gennemført for ergoterapeuter.

Gennemførelsen af en offentlig autorisationsordning for terapiassistenter vil endvidere betyde, at terapiassistenter med hensyn til tavshedspligt og muligheden for vidneudelukkelse bliver sidestillet med bl. a. jordemødre og sygeplejersker.

Gennemførelsen af lovforslaget, herunder den offentlige autorisationsordning, vil ikke kræve ansættelse af yderligere personale på skolerne eller i indenrigsministeriet. Der vil således kun blive tale om en mindre udgift til trykning af autorisationsbeviser. Med den nuværende kapacitet på terapiassistent-skolerne vil der skulle autoriseres ca. 200 terapiassistenter årligt.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Ifølge stk. 2 meddeles autorisationen af indenrigsministeren eller den han bemyndiger dertil. Det er tanken at bemyndige de godkendte skoler til at udfærdige og udlevere autorisationsbeviser til de fra skolen udgåede elever sædvanligvis samtidig med udlevering af eksamensbeviser, dog således, at tvivlsomme tilfælde forelægges for indenrigsministeriet. En sådan ordning vil ikke påføre skolerne nogen merudgift.

Bestemmelsen i stk. 4 muliggør dansk tilslutning til en eventuel kommende overenskomst om fællesnordisk arbejdsmarked for terapiassistenter og en europæisk arbejdsmarkedsoverenskomst. Der henvises endvidere til § 3 om administrativ fratagelse af autorisationen for en terapiassistent fra andet nordisk land.

Bestemmelsen i stk. 5 gør det muligt at fastsætte begrænsninger for terapiassistentens virksomhed i autorisationsbeviset. Det kan i flere tilfælde være rimeligt at åbne en sådan mulighed, f. eks. for udenlandske terapiassistenter som i kortere tid arbejder i Danmark (tidsbegrænsning og/eller begrænsning til bestemt institution). Bestemmelsen kan endvidere være en forudsætning for, at forskellige grupper af handicappede, såvel udlændinge som danske, kan opnå autorisation.

De i stk. 6 foreslåede bestemmelser svarer til de, der gælder for læger og sygeplejersker (§ 2, stk. 2, i lov om udøvelse af lægegerning, lovbekendtgørelse nr. 236 af 9. august 1955 og § 2, stk. 2, i lov nr. 127 af 25. maj 1956 om sygeplejersker).

Til § 3.

Bestemmelsen i § 3 om administrativ fratagelse af autorisationen bliver først aktuel, når der er indgået overenskomst om fællesnordisk arbejdsmarked for terapiassistenter.

Til §§ 4-5.

Retten til at udøve virksomhed som terapiassistent kan fratages administrativt eller ved dom i henhold til § 5 i lov nr. 182 af 23. juni 1932 om sundhedsvæsenets centralstyrelse, og kan endvidere frakendes i henhold til borgerlig straffelov § 79, lovbekendtgørelse nr. 347 af 15. august 1967.

Da det tillægges betydning, at terapiassistenten selv skal kunne fraskrive sig retten til at udøve virksomhed som terapiassistent, og da lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse ikke indeholder regler om fraskrivelse, er der optaget en særlig bestemmelse herom i lovens § 4. Tilsvarende bestemmelser findes f. eks. i § 4 i lov om sygeplejersker.

Til § 6.

Såfremt en autorisationsordning skal have nogen betydning, må man samtidig indføre den ordning, at kun personer, der har autorisation som terapiassistent må betegne sig som ergoterapeut, fysioterapeut eller terapiassistent. Da det kan være vanskeligt nøjagtigt at fastsætte, hvad der er virksomhed som ergo- eller fysioterapeut, har man derimod ikke ment at kunne foreslå, at kun terapi-

assistenter skulle være berettiget til denne virksomhed. Man har heller ikke ment at have tilstrækkelige grunde for gennemførelse af en sådan eneret.

Man skal desuden henvisse til bemærkningerne til § 13.

Til § 7.

Bestemmelsen i stk. 1 svarer til den, der gælder for f. eks. læger og sygeplejersker.

Man har fundet det rigtigst i stk. 2 udtrykkeligt at fastslå, at terapeutisk aktivitet aldrig må iværksættes eller ændres uden lægeordination, heller ikke for så vidt angår ergoterapeuter. Bestemmelsen svarer til de af lægeforeningen hidtil fulgte regler for terapiassistenter. Det har været forudsat, at ordene „foretage sygebehandling“ har samme indhold som det i lægelovens kap. VI om kvaksalveri anvendte udtryk „tager syge i kur“ (§§ 24, 26 og 27).

Til § 8.

Bestemmelsen om tavshedspligt svarer til § 6 i lov om sygeplejersker. Da nærværende lovforslag

ikke forbeholder terapiassistentvirksomhed for de autoriserede terapiassistenter, er det nødvendigt at optage en udtrykkelig lovbestemmelse om tavshedspligt om privatlivet tilhørende hemmeligheder. Dette betyder tillige, at terapiassistenter bliver sidestillet med sygeplejersker og jordemødre med hensyn til muligheden for vidneudelukkelse, jfr. retsplejelovens § 170, stk. 3.

Til § 9.

Der kan i henhold til denne bestemmelse bl. a. fastsættes regler, hvorefter der kan afkræves terapiassistenter indberetninger, anmeldelser m. v.

Til § 13.

Man har fundet det rimeligt helt at sidestille de af lægeforeningen meddelte autorisationer med de i henhold til denne lov meddelte, uden at det er nødvendigt, at de af lægeforeningen autoriserede terapiassistenter ansøger herom.